

JAFNRÉTTISSTEFNA

SEYÐISFJARÐARKAUPSTAÐAR

Tilgangur, markmið og hlutverk jafnréttisstefnu Seyðisfjarðarkaupstaðar

Með jafnréttismál Seyðisfjarðarkaupstaðar fer fræðslunefnd ásamt jafnréttisfulltrúa. Þjónustufulltrúi Seyðisfjarðarkaupstaðar er jafnréttisfulltrúi kaupstaðarins. Hlutverk þeirra er að fjalla um stöðu kynjanna innan sveitarfélagsins og vera ráðgefandi fyrir bæjarstjórn í þeim málefnum er varða jafnrétti kynjanna. Ábyrgð á jafnréttisstefnu og áætlunargerð hennar er þó endanlega í höndum bæjarstjóra og bæjarstjórnar Seyðisfjarðarkaupstaðar.

Tilgangurinn með gerð jafnréttisstefnu er að vekja athygli á rétti hvers einstaklings til jafnra tækifæra í lífinu og að það sé hagur samfélagsins í heild að virðing sé borin fyrir hæfileikum kvenna og karla.

Áætlun þessa einkennir áhersla á verkefni (verkefnaáætlun) sem unnin skulu á gildistímanum og eru þess eðlis að þau miða að því að gera vitund um stöðu kynjanna að eðlilegum þætti daglegs starfs hjá bænum. Íslensk jafnréttislöggjöf takmarkast við jafnrétti kynjanna og það gerir jafnréttisstefna Seyðisfjarðarkaupstaðar einnig. Hún er í samræmi við ákvæði 12. gr. laga um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008 en þar segir m.a. að sveitarfélög skuli setja sér jafnréttisáætlun til fjögurra ára, eigi síðar en ári eftir sveitarstjórnarkosningar. Stefna þessi gildir því til maí 2015.

Gengið er út frá því að allar deildir og eftir atvikum stofnanir bæjarins taki mið af jafnréttisstefnunni sem er þannig uppbyggð að í henni er kveðið á um ábyrgð og áfanga sem ætlað er að tryggja framfylgd verkefna og eðlilega þróun og starf að jafnréttismálum.

Með jafnréttisstefnunni sýna bæjaryfirvöld vilja sinn til að gera allar kringumstæður í bæjarfélaginu sem hagstæðastar fyrir bæði kynin. Þar með er

stefnunni ætlað að koma öllum bæjarbúum til góða og styðja þá ímynd að á Seyðisfirði sé að finna flest lífsins gæði.

Jafnréttisstefnan tekur m.a. mið af:

- Lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008
- Lögum um fæðingar- og foreldraorlof nr. 95/2000
- Framkvæmdaáætlun ríkisstjórnarinnar um aðgerðir til að ná fram jafnrétti kynjanna
- Nefndaráliti um jafnrétti kynjanna við opinbera stefnumótun, 2002
- Starfsmannastefnu Seyðisfjarðarkaupstaðar
- Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna
- Kvennasáttmála Sameinuðu þjóðanna
- Jafnréttisáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar

Meginforsendur skulu vera eftirfarandi

- Lýðræðislegt samfélag byggir á þeim grunni að allir skuli vera jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, kynhneigðar, trúarbragða, stjórnmalaskoðana, uppruna, litarháttar, efnahags, ætternis, fötlunar, sjúkdóma eða annarrar stöðu.
- Jafnrétti kynjanna er tryggt í jafnréttislögum en til að það nái fram að ganga verða konum og körlum að standa til boða sömu tækifæri til áhrifa, virðingar og þátttöku í samfélaginu, jafnt í opinberu lífi sem einkalífi.
- Með því að stuðla að jafnrétti kynjanna er lagður grunnur að velferð einstaklinga, fjölskyldna, atvinnulífs og samfélagsins alls.
- Reynsla og gildismat beggja kynja eru lýðræðinu mikilvæg og því er eðlilegt að þátttaka kynjanna í stefnumótun og ákvarðanatöku sé sem jöfnust og að sjónarmiðum og þörfum beggja kynja sé gert jafn hátt undir höfði.

- Samfélagið þarf á starfskröftum kvenna og karla að halda til þess að tryggja hagvöxt. Það er sjálfsögð krafa að kynin beri úr býtum sömu laun fyrir sömu vinnu. Launajafnrétti kynjanna hefur auk þess bein áhrif á hag fjölskyldna og er því mikilvægt samfélagsmál.

Hafa skal sérstaklega í huga að

- Skilyrði kvenna og karla á Seyðisfirði til að njóta allra lífsins gæða verði eins og best verður á kosið.
- Konur og karlar njóti jafnra tækifæra og hafi sömu möguleika til áhrifa í bæjarfélaginu.
- Stúlkum og drengjum verði sköpuð tækifæri til náms og félagslífs sem ekki mótast af hefðbundnum kynhlutverkum.
- Stuðlað verði að því að andleg og líkamleg heilsa kynjanna verði sem best og kynlífsþrælkun, kynferðisleg misnotkun og kynbundið ofbeldi því fordæmt í hvaða mynd sem það kann að birtast í bæjarfélaginu.

Starfsauglýsingar

Til þess að viðhalda öflugri starfsemi er Seyðisfjarðarkaupstað nauðsynlegt að ráða til sín hæft og gott starfsfólk. Því er mikilvægt að þess sé gætt að auglýsingar um öll laus störf höfði til beggja kynja og hvetji hæft fólk sem er í minnihluta í viðkomandi starfsgreinum til þess að sækja um.

Ráðningar

Samkvæmt lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla hafa atvinnurekendur þá skyldu að vinna markvisst að því að jafna stöðu kynjanna innan fyrirtækis síns eða stofnunar og stuðla að því að störf flokkist ekki í sérstök

kvenna- og karlastörf. Sjá einnig 18. gr. jafnréttislaga þar sem segir að sérstök áhersla skuli lögð á það að jafna hlut kynjanna í stjórnunar- og áhrifastöðum.

Laun og kjör

Jafnréttislög kveða á um að konum og körlum sem starfa hjá sama atvinnurekanda skuli greidd jöfn laun og þau skuli njóta sömu kjara fyrir jafnverðmæt og sambærileg störf. Kynbundinn launamunur virðist vera staðreynd á íslenskum vinnumarkaði og hafa allmargar nýlegar rannsóknir staðfest að svo er. Munu bæjaryfirvöld Seyðisfjarðarkaupstaðar gera sitt til þess að koma í veg fyrir að slíkt viðgangist, meðal annars með því að viðhafa ekki launaleynd. Bent er á að samkvæmt jafnréttislögum er starfsfólki nú alltaf heimilt að skýra frá launum sínum ef það svo kýs. Gagnsæi launakerfa eða í ákvörðunum launa er lykilatriði varðandi launajöfnuð kynjanna.

Jafnréttisráðgjöf og fræðsla til starfsfólks

- Telji starfsmaður sér mismunað á grundvelli kynferðis og að hann fái ekki úrlausn hjá yfirmanni sínum, skal jafnréttisfulltrúi veita viðkomandi aðstoð/ráðgjöf við að leita réttar síns. Þetta á bæði við um störf og starfsaðstæður sem snúa að jafnrétti.
- Það er einnig hlutverk jafnréttisfulltrúa að leitast við að sinna ráðgjöf og aðstoð við stofnanir sveitarfélagsins, en samkvæmt lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla eiga fyrirtæki og stofnanir þar sem starfa fleiri en 25 að hafa jafnréttisáætlanir.
- Þá er það sömuleiðis hlutverk hans að standa fyrir fræðslu um jafnréttismál til starfsmanna sveitarfélagsins.

Starfslýsing fyrir jafnréttisfulltrúa

- Jafnréttisfulltrúi starfar með fræðslunefnd sem fer með jafnréttismál fyrir hönd sveitarfélagsins og sér um framkvæmd og eftirfylgni jafnréttisstefnu í samvinnu við nefndina og bæjaryfirvöld.
- Það er hlutverk jafnréttisfulltrúa að leita eftir ráðgjöf um samþættingu jafnréttisstarfs við starfsemi bæjarins.
- Jafnréttisfulltrúi hefur einnig milligöngu vegna fræðslustarfs um jafnréttismál fyrir bæjarbúa, bæjarstofnanir, stjórnendur, kjörna fulltrúa og starfsmenn Seyðisfjarðarkaupstaðar.
- Næsti yfirmaður jafnréttisfulltrúa er bæjarstjóri.

Kynning og endurskoðun

Jafnréttisstefnu þessa og lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008 skal kynna öllum stjórnendum sveitarfélagsins, kjörnum fulltrúum og embættismönnum. Stefnu þessa skal endurskoða af sveitarfélaginu á fjögurra ára fresti. Jafnréttisstefna þessi skal því höfð að leiðarljósi við gerð annarra áætlana og stefnumótunar hjá Seyðisfjarðarkaupstað fram til ársins 2015.